సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టులు

అబ్దుల్ రహీమ్ ఇస్మాయిల్ రహిమ్తూలా
వర్సెస్
ది స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే

1959
మే 14

(జాఫర్ ఇమామ్ మరియు జె.ఎల్.కపూర్, న్యాయమూర్తులు,

నేర విచారణ – పాస్‌పోర్ట్ లేకుండ భారతదేశంలోనికి ప్రవేశం – నేరారోపణ – చట్టం మరియు నియమాల వివరణ – రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి సూచన అవసరమైతే మరియు అవసరమైనప్పుడు – భారత రాజ్యాంగం , అధికరణ 145(3)– భారతీయ పాస్‌పోర్ట్ నియమాలు , 1950, rr. 3 మరియు 4 – భారతీయ పాస్‌పోర్ట్ చట్టం (34/1920), సెక్షన్ 3.

అప్పీలుదారు భారతీయ పౌరుడు. సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయం తర్వాత మరియు దాని ఆధారంగా పాస్‌పోర్ట్ లేకుండా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించాడు . అప్పీలుదారు వాదన భారతీయ పాస్‌పోర్ట్ నియమాలు, 1950 లోని సెక్షన్ 3, రాజ్యాంగానికి అధికారాతీతాము మరియు సరైన వివరణ ప్రకారం, సెక్షన్ మరియు నియమాల నిబంధనలు భారతీయ పౌరుడికి వర్తించవు ; మరియు ఒక కేసు రాజ్యాంగపరమైన ప్రశ్నకు సంబంధించినప్పుడు , దానిని "రాజ్యాంగ ధర్మాసనంగా అభివర్ణించిన ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్‌కి సూచించబడాలి".

నిర్ణయించినది : అక్కడ రాజ్యాంగానికి కట్టుబడే నిర్ణయం ఉంటుంది. రాజ్యాంగం యొక్క వివరణ, మరియు అదే ప్రశ్న మరొక విషయంలో లేవనెత్తినట్లయితే , రాజ్యాంగం యొక్క వివరణకు సంబంధించి చట్టం యొక్క ఏదైనా ముఖ్యమైన ప్రశ్న తలెత్తుతుందని చెప్పలేము మరియు ఈ విషయాన్ని రాజ్యాంగ ధర్మాసనానికి సూచించాల్సిన అవసరం లేదు.

చట్టం యొక్క సహేతుకమైన వివరణపై , సెక్షన్ 3 మరియు, నియమాలలో rr. 3 మరియు 4 ఇలా చెప్పబడినది , భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే "వ్యక్తులు" చెల్లుబాటు అయ్యే పాస్‌పోర్ట్‌ను కలిగి ఉండాలని, భారతీయ పౌరుడితో సహా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే వ్యక్తులందరికీ ఈ నిబంధనలు వర్తిస్తాయని అందులో ఎటువంటి సందేహము లేదు.

పాస్‌పోర్ట్ లేకుండా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించిన చర్య నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉంది మరియు అప్పీలుదారు సరైనవిధంగా దోషిగా నిర్ధారించబడినారు.

ఇబ్రహీం వాజీ మావత్ వర్సెస్ ది స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే , [1954] S.C.R. 933, అనుసరించినది.

క్రిమినల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నం. 182/1957.

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ 16వ కోర్టు , ఎస్ప్లానేడ్, బొంబాయి, క్రిమినల్ కేసు నం. 1913/P 1955లో, తేదీ జనవరి 3, 1956 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి ఉద్భవించిన 1956 యొక్క రివిజన్ నెం. 278 కోసం క్రిమినల్ దరఖాస్తు ,బాంబే హైకోర్టు యొక్క జూలై 4, 1957 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి అప్పీల్.

అప్పీలుదారు కోసం ఒ.ఎన్.శ్రీవత్సవ మరియు జె. బి.దాదాచాంజీ.

ప్రతివాది కోసం జి.సి. మాథుర్ మరియు ఆర్.హెచ్. ఢేబర్.

1959, మే 14 న న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పును వెలువరించిన వారు

ఇమామ్, న్యాయమూర్తి :- అప్పీలెంట్ భారతీయ పాస్‌పోర్ట్ రూల్స్ , 1950 యొక్క r.6(a) ప్రకారం దోషిగా నిర్ధారించబడింది , ఇకపై రూల్స్‌గా సూచించబడింది , భారతీయ పాస్‌పోర్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 (34/1920), కింద రూపొందించబడింది, ఇకపై చట్టంగా సూచించబడింది మరియు రూ. 100 జరిమానాగా విధించబడింది . హైకోర్టు తన పునర్విమర్శ అధికార పరిధిని అమలు చేయడంలో నేరారోపణ యొక్క జరిమానాను సమర్థించింది కానీ శిక్షను రూ. 25, తగ్గించినది.ఈ కోర్టులో అప్పీల్ చేయడానికి కేసు సరిపోతుందని అప్పీలుదారుకు సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేసింది.

అప్పీలుదారు భారత పౌరుడు కావడం ఇప్పుడు వివాదాస్పదమైంది. అతను పాస్‌పోర్ట్ లేకుండానే భారత భూభాగాల్లోకి ప్రవేశించాడని అంగీకరించాలి. ఒకే ఒక్క ప్రశ్న అతని చర్య భారతదేశ భూభాగం లోనికి ప్రవేశించడం నిబంధనల 6(ఎ) ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరం.

ఈ చట్టం 1920 లో ఆమోదించబడింది మరియు ఆ తర్వాత సవరణలు మరియు మార్పులకు సంబంధించిన అంశంగా ఉంది , దాని ఉపోద్ఘాతంలో "భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే వ్యక్తులు అవసరమయ్యే అధికారిక పాస్‌పోర్ట్‌లు తీసుకోవడం సముచితం, ఇది ఈ క్రింది విధంగా అమలు

చేయబడింది." "పాస్‌పోర్ట్" ఇలా నిర్వచించబడింది , ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న సమయానికి పాస్‌పోర్ట్ జారీ చేయబడినది లేదా నిర్దేశిత అధికారం ద్వారా పునరుద్ధరించబడినది మరియు ఒక తరగతికి చెందిన పాస్‌పోర్ట్ కు సంబంధించి నిర్దేశించిన షరతులను సంతృప్తిపరుస్తుంది. సెక్షన్ 3 ఇలా పేర్కొంది:

(1) భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే వ్యక్తులు పాస్‌పోర్ట్‌లను కలిగి ఉండాలని మరియు అన్ని విషయాల కోసం , మరియు ఆ ప్రయోజనం కోసం అనుబంధంగా లేదా యాదృచ్ఛికంగా ఉండాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమాలను రూపొందించవచ్చు.

(2) పైన పేర్కొన్న అధికారం యొక్క సాధారణతకు పక్షపాతం లేకుండా అటువంటి నియమాలు –

(ఎ) ఒక వ్యక్తికి జారీ చేయబడిన పాస్‌పోర్ట్ అతని వద్ద లేనప్పుడు , భారతదేశంలోకి లేదా దానిలోని ఏదైనా భూభాగంలోనికి ప్రవేశించడం నిషేధించబడింది.

(బి) ఈ చట్టం యొక్క ప్రయోజనాల కోసం పాస్‌పోర్ట్‌లు జారీ చేయబడిన లేదా పునరుద్ధరించబడిన అధికారులను మరియు వారు తప్పనిసరిగా పాటించాల్సిన షరతులను వివరించబడింది ; మరియు

(సి) అటువంటి నియమాల యొక్క ఏదైనా నిబంధన నుండి ఏ వ్యక్తి నైనా లేదా ఒక తరగతికి సంబందించిన వ్యక్తులకు ఖచ్చితంగా లేదా ఏదైనా షరతులపై మినహాయింపును అందించబడింది.

(3) ఈ సెక్షన్ కింద రూపొందించిన నియమాలు దాని యొక్క ఏదైనా ఉల్లంఘన లేదా అధికారికంగా ఏదైనా ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడితే అటువంటి నియమంను అనుసరించ మూడు నెలల వరకు పొడిగించబడే జైలు శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండింటితో శిక్షార్హమైనది.

(4) ఈ సెక్షన్ కింద రూపొందించబడిన అన్ని నియమాలు అధికారిక గెజిట్‌లో ప్రచురించబడతాయి మరియు ఈ చట్టం అమలులోకి వచ్చినట్లుగా అది ప్రభావితం అవుతుంది .

నియమాలలోని రూల్ 3 ఇలా చెబుతోంది:

రూల్ 4 లో అందించిన విధంగా , రూల్ 5లో నిర్దేశించబడిన షరతులకు అనుగుణంగా చెల్లుబాటు అయ్యే పాస్‌పోర్ట్‌ను కలిగి ఉన్నట్లయితే తప్ప , భారతదేశం వెలుపల ఏ ప్రదేశం నుండి అయినా, నీరు, భూమి లేదా గాలి ద్వారా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించడానికి లేదా ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నించకూడదు.

"రూల్3 లోని నిబంధనల నుండి మినహాయించబడే వ్యక్తులను రూల్ 4 నిర్దేశిస్తుంది. రూల్ 4లోని క్లాజ్ (b) డ్యూటీలో ఉన్న భారత నౌకా , సైనిక లేదా వైమానిక దళ సభ్యులకు మరియు వారి కుటుంబ సభ్యులకు అటువంటి వ్యక్తి ప్రభుత్వ రవాణాలో భారతదేశానికి వెళ్లినప్పుడు ,వారికి మినహాయింపుని ఇస్తుంది. క్లాజ్ (c) భారతదేశంలో నివసించే వ్యక్తులకు భారతదేశంలోని ఏదైనా ఫ్రెంచ్ సంస్థల నుండి (కైరాకల్‌లోని పాండిచ్చేరి కాకుండా) లేదా భారతదేశంలోగాని లేదా పాకిస్తాన్‌లో గాని ఏదైనా పోర్చుగీస్ సంస్థల నుండి మినహాయింపు ఇస్తుంది. క్లాజ్ (f) నేపాలిస్ లేదా టిబెటన్ సరిహద్దుల మీదుగా భూమి లేదా విమానం ద్వారా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే భారతదేశంలో నివసించే వ్యక్తులకు మినహాయింపును ఇస్తుంది. క్లాజ్ (h) జెడ్డా లేదా బస్ర నుండి తిరిగి వచ్చే విశ్వస నియమైన మహమ్మదీయ యాత్రికులకు మినహాయింపు ఇస్తుంది మరియు క్లాజ్ (I) కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క సాధారణ లేదా ప్రత్యేక ఆదేశాల ద్వారా వ్యక్తులకు లేదా నిర్దిష్ట వ్యక్తుల తరగతులకు మినహాయింపును ఇస్తుంది.

అప్పీలుదారు భారతదేశంలోకి ప్రవేశించిన తేదీ తెలియదు. అతను ఖచ్చితంగా ఫిబ్రవరి 26, 1955న అరెస్టు చేయబడ్డాడు మరియు ఇబ్రహీం వజీర్ మావత్ వర్సెస్ ది స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే కేసులో ఈ కోర్టు నిర్ణయం తీసుకున్న తర్వాత అతను భారతదేశంలోకి ప్రవేశించాడని అతని కేసు.అ కేసు నందు ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పు ఫిబ్రవరి 15, 1954న ఇవ్వబడినది. దాని ఆధారంగా అప్పీలుదారు ఫిబ్రవరి 15, 1954 తర్వాత మరియు ఫిబ్రవరి 26, 1955కి ముందు భారతదేశంలోకి ప్రవేశించారు. చాలా వివరంగా పేర్కొనడం అనవసరం. నవంబర్ 19, 1948 మధ్య, అతను మొదటిసారి కరాచీకి వెళ్ళినప్పుడు అప్పీలుదారు కదలికలు మరియు ఫిబ్రవరి 26, 1955న అతని అరెస్టు , ఈ కాలంలో అతని కదలికలు , అప్పీలుదారు, నిబంధనలలోని రూల్ 6(ఎ) కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి పాల్పడ్డాడో లేదో నిర్ణయించడానికి సంబంధం లేదు. ఫిబ్రవరి 26, 1955న అరెస్టయ్యే ముందు అప్పీలుదారు పాస్‌పోర్ట్ లేకుండానే భారతదేశంలోకి ప్రవేశించాడనే ప్రాతిపదికన కేసును నిర్ణయించాలి.

అప్పీలుదారుని తరపున రెండు వివాదాలు లేవనెత్తారు. (1) రూల్ 3 నియమాలు మరియు చట్టంలోని, సెక్షన్ 3, పాస్‌పోర్ట్ లేకుండా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే భారతీయ పౌరుడి హక్కును ప్రభావితం చేయడానికి ఉద్దేశించినంత వరకు రాజ్యాంగానికి అధికారాతీతము మరియు (2) నిబంధనల యొక్క సరైన వివరణపై చట్టం యొక్క సెక్షన్ 3 మరియు నిబంధనలలో రూల్ 3, ఈ నిబంధనలు భారతీయ పౌరుడికి వర్తించవు. వారు భారతీయేతర పౌరులగా మాత్రమే దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.

మొదటి వివాదానికి సంబంధించి చట్టం యొక్క సెక్షన్ 3 మరియు రూల్ 3,భారతీయ పౌరునికి సంబంధించిన నియమాలు రాజ్యాంగానికి అధికారాతీతము , ఎందుకంటే అవి ఆర్టికల్ 19(1)(d)మరియు(e) యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయి . మరియు ఆర్టికల్ 19(1)(d) భారతీయ పౌరులందరికీ "భారత భూభాగం అంతటా స్వేచ్ఛగా తిరగడానికి " ప్రాథమిక హక్కును అందిస్తుంది. ఆర్టికల్ 19(1) (e) " భారత భూభాగంలోని ఏదైనా ప్రాంతంలో నివసించడం మరియు స్థిరపడడం." అయితే, ఈ ప్రాథమిక హక్కు ఆర్టికల్ 19(1) లోని క్లాజు (5) కింద సహేతుకమైన పరిమితులకు లోబడి ఉంటుంది .ఇబ్రహీం వజీర్–మావత్ వర్సెస్ ది స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే (సుప్రా)(1) కేసులో ఈ కోర్టు మెజారిటీ తీర్పు ప్రకారం , ఒక భారతీయ పౌరుడు ఏదైనా ప్రయోజనం కోసం పాకిస్తాన్‌ను సందర్శించి , భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు అనుమతి పత్రాన్ని సమర్పించాల్సి ఉంటుంది లేదా అతను భారతదేశంలోకి ప్రవేశించడానికి అనుమతించబడటానికి ముందు పాస్‌పోర్టు కలిగి ఉండవచ్చు మరియు ప్రవేశంపై ఈ పరిమితి సరైన అవసరంగా పరిగణించబడుతుంది. అయితే, అతను అనుమతి లేకుండా భారతదేశంలోకి ప్రవేశిస్తే , అటువంటి నేరానికి పాల్పడినందుకు అతనిని భారతదేశం నుండి తొలగించాలని ఆదేశిం చవచ్చు అని చెప్పడం చాలా భిన్నమైన విషయమని ఈ కోర్టు పేర్కొంది. ఇది భారతదేశం నుండి అతనిని తొలగించడాన్ని నిర్దేశిస్తూ ఈ కోర్టు తీర్పునిచ్చింది , ఇది ఆర్టికల్ 19(1) (c), (1) కింద హామీ ఇవ్వబడిన అతని ప్రాథమిక హక్కును తీసివేయడంతో సమానం . "భారత భూభాగంలోని ఏ ప్రాంతంలోనైనా నివసించడానికి మరియు స్థిరపడటానికి ". అందువల్ల, ఈ కోర్టుకు సంబంధించినంతవరకు , భారతదేశంలోకి ప్రవేశించడానికి అనుమతించే ముందు ఒక భారతీయ పౌరుడు పాస్‌పోర్ ్‌ర్‌ను సమర్పించాలని కోరడం భారతదేశంలోకి ప్రవేశించడానికి సరైన పరిమితిగా పరిగణించబడుతుందని ఇది ఇప్పటికే నిర్ణయించిందని స్పష్టమైంది. ఈ నిర్ణయం మాకు కట్టుబడి ఉంటుంది మరియు మేము సూచించిన కేసులో ఈకోర్టు నిర్ణయాన్ని అనుసరించాలి. అయితే, రాజ్యాంగపరమైన ప్రశ్న

లేవనెత్తినందున ఈ అంశాన్ని ఐదుగురు కంటే తక్కువ మంది న్యాయమూర్తులు నిర్ణయించలేరని కోరారు. కాబట్టి, ఈ కేసును రాజ్యాంగ ధర్మాసనంగా అభివర్ణించిన దానికే సూచించాలి. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 145(3) ప్రకారం రాజ్యాంగం యొక్క వ్యాఖ్యానం లేదా ఆర్టికల్ 143 ప్రకారం ఏదైనా సూచనను వినడం కోసం న్యాయపరమైన ముఖ్యమైన ప్రశ్నతో కూడిన ఏదైనా కేసును నిర్ణయించే ప్రయోజనం కోసం కూర్చునే బెంచ్ కనీస న్యాయమూర్తుల సంఖ్య ఐదు ఉండాలి. ఐదుగురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన ఈ న్యాయస్థానం యొక్క బెంచ్ లేవనెత్తిన ప్రశ్నను నిర్ణయించినందున ప్రస్తుత కేసులో రాజ్యాంగం యొక్క వివరణకు సంబంధించి చట్టం యొక్క గణనీయమైన ప్రశ్న తలెత్తదని స్పష్టమైంది. మన ముందు లేవనెత్తిన ప్రశ్న ఈ న్యాయస్థానం ద్వారా ఇప్పటికే నిర్ణయించబడినందున రాజ్యాంగం యొక్క వివరణకు సంబంధించి చట్టం యొక్క ఏదైనా గణనీయమైన ప్రశ్న తలెత్తుతుందని చెప్పలేము.

రెండవ సమర్పణ విషయానికొస్తే , సెక్షన్ 3 లో ఉపయోగించిన పదాలను చెప్పడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు., చట్టం యొక్క rr.3 మరియు 4, భారతీయ పౌరుడితో సహా ప్రతి వ్యక్తికి వర్తిస్తాయని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి. చట్టంలోని సెక్షన్ 3(1) క్రింద ల "వ్యక్తులు" అనే పదం ఎటువంటి అర్హత లేకుండా పేర్కొనబడింది. సెక్షన్ 3(2)(a) క్రింద "ఏ వ్యక్తి అయినా " మరియు రూల్ 3 లో ఉపయోగించబడిన పదాలు "ఏ వ్యక్తి కూడ " రూల్ 4 యొక్క క్లాజ్ (b) స్పష్టంగా భారతీయ పౌరులకు వర్తిస్తుంది కానీ ఆ నిబంధనలో పేర్కొన్న వారికి ప్రత్యేకంగా రూల్ 3 నుండి మినహాయింపు ఇవ్వబడింది. రూల్ 4(1) క్లాజ్ (h) ప్రకారం భారతీయ పౌరులైన మహమ్మదీయ మతస్తులకు వర్తిస్తుంది. వారికి మినహాయింపును ఇచ్చారు. అందువలన , చట్టం యొక్క సెక్షన్ 3 సహేతుకమైన వివరణపై rr. 3 మరియు 4 నిబంధనల ప్రకారం ఈ నిబంధనలు భారతీయ పౌరులతో సహా అందరికీ వర్తిస్తాయి అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

మా అభిప్రాయం ప్రకారం , అప్పీలుదారు పాస్‌పోర్ట్ లేకుండా భారతదేశంలోకి ప్రవేశించడం రూల్ 3 నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉందనడంలో సందేహం లేదు , అందువలన రూల్ 6(a) కింద శిక్షార్హమైనది. మరియు అప్పీలుదారు సరైన రీతిలో దోషిగా నిర్ధారించబడింది. తదనుగుణంగా అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.